

**THE MINISTRY OF AGRARIAN POLICY OF UKRAINE
THE NATIONAL ACADEMY OF AGRICULTURAL
SCIENCES OF UKRAINE
THE PLANT BREEDING AND GENETICS INSTITUTE – NATIONAL
CENTER OF SEED AND CULTIVAR INVESTIGATION**

ABSTRACTS

The international scientific conference

**« BREEDING AND GENETICS OF LEGUMES:
MODERN ASPECTS AND PERSPECTIVES »**

23-26 June 2014

Odessa, Ukraine

2014

**МІНІСТЕРСТВО АГРАРНОЇ ПОЛІТИКИ ТА ПРОДОВОЛЬСТВА
УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ АГРАРНИХ НАУК УКРАЇНИ
СЕЛЕКЦІЙНО - ГЕНЕТИЧНИЙ ІНСТИТУТ – НАЦІОНАЛЬНИЙ ЦЕНТР
НАСІННЄЗНАВСТВА ТА СОРТОВИВЧЕННЯ**

Т Е З И

Міжнародна наукова конференція

**«СЕЛЕКЦІЯ ТА ГЕНЕТИКА БОБОВИХ
КУЛЬТУР: СУЧАСНІ АСПЕКТИ ТА
ПЕРСПЕКТИВИ»**

23-26 червня 2014

Одеса, Україна

2014

ВИРОЩУВАННЯ НАСІННЯ ВИКИ ЯРОЇ В ЗМІШАНИХ ПОСІВАХ З ГІРЧИЦЕЮ БІЛОЮ

Growing of common vetch seeds in mixed crops with white mustard

А.О. Гагін, С.В. Синьогуб

A.O. Nahin, S.V. Syn'ohub

Білоцерківська дослідно-селекційна станція Інституту біоенергетичних культур і цукрових буряків, Україна, 09176, п/в Мала Вільшанка, 1,

Білоцерківський р-н, Київська обл., E-mail: selectio@meta.ua

The Bila Tserkva research-breeding station of Institute Bioenergy crop and Sugar beet, Ukraine, 09176, p.o. Mala Vilshanka, 1, Bila Tserkva's district, Kiev's region, E-mail: selectio@meta.ua

Вика яра – культура із сланким стеблом, рослини якої вилягають за будь-яких умов при вирощуванні без підтримуючої культури. Тому в чистому посіві будуть високими втрати урожаю, особливо при надмірній кількості опадів у період дозрівання, коли вилягання рослин максимальне, збільшується розтріскування бобів та спостерігається явище проростання на пні. Причини втрати урожаю вдається подолати лише вирощуванням вики з підтримуючою культурою та застосуванням технологій, які передбачають однофазне збирання.

На сіно, зелений корм чи сінаж найчастіше вику яру висівають із вівсом. Такі посіви також можна використовувати на насіння, але суміш цих культур важко розділяється. Згідно вимог ДСТУ, в базовому насінні вики ярої не допускається домішка культурних рослин, а в базовому – вона не більша ніж 0,1 шт./кг. Тому виникає потреба в пошуку технологій вирощування насіння, які задовольняють вимоги до його якості, без збільшення енергозатрат на виробництво.

У результаті польових досліджень та багаторічного досвіду вирощування насіння вики ярої найкращим є посів вики разом із гірчицею білою. Цей спосіб має ряд переваг: відсутня алелопатія між рослинами агроценозу, є можливість застосування післясходових гербіцидів проти злакових бур'янів і однофазного збирання, а компоненти суміші добре розділяються на очисних машинах.

За цієї технології виробництва насіння вики ярої в зоні Лісостепу України густота рослин вики не повинна перевищувати 1,2 млн/га, а гірчиці білої - 0,4 млн/га. Посів обох компонентів можна проводити одночасно зерно-трав'яною сівалкою або проводити насів гірчиці при появі сходів вики. При цьому слід дотримуватися оптимальної густоти. Загущені посіви не гарантують оптимального розвитку, але низька густота гірчиці призводить до вилягання посіву.

Вирощування насіння вики в суміші з гірчицею дає більшою мірою реалізувати генетичний потенціал сорту. Протягом 2005-2013 років за сприятливих умов урожай насіння вики в такому посіві не нижчий, ніж 1,8-2,0 т/га.

На Білоцерківській ДСС в розсадниках розмноження в 2013 році урожайність насіння сортів Свгена і Ярослава становила 2,3-2,6 т/га, а сорту

Ліла досягала 2,9-3,3 т/га. За менш сприятливих погодних умов 2012 року отримано по 1,8 т/га насіння сортів Євгена і Ліла та 2,0 т/га сорту Ярослава.

Посів вики ярої в суміші з гірчицею білою дає змогу отримати високий урожай насіння, що відповідає вимогам якості, без збільшення енергозатрат на додаткові заходи очистки насіння.

The reducing the yield of common vetch can be overcome by growing it with supportive culture, and the use of technologies that provide single-phase harvesting. The seeding vetch with white mustard is way, which has several advantages. According to technology, the density of plants vetch is 1.2 million / ha, and white mustard - 0.4 million / ha. It provides realize the genetic potential of the cultivar, to get a high seed crop that meets the quality without increasing the costs of additional measures.